

PÁLYAMŰ

A 386.E/2020. (X. 19.) OBHE határozattal kiírt,
a Szekszárdi Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiuma
kollégiumvezetői állásának pályázatához

Dr. Imre Zita
törvényszéki tanácselnök
pályázó

Alapvetés

Az igazságszolgáltatással szemben támasztott elvárásként fogalmazódik meg az, hogy a bíróságok döntéseiket egységes jogalkalmazási gyakorlatot folytatva, észszerű időn belül hozzák meg, függetlenül attól, hogy az ország mely pontján folyik az eljárás.

A pályázattal érintett kollégiumvezető a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 118. § (1) bekezdés c) pontja szerint bírósági vezető, akinek szakmai irányító tevékenysége az egységes és időszerű, magas színvonalú ítélkezést szolgálja.

A kollégiumvezetőt a Bszi. 128. § (2) bekezdésének rendelkezése szerint az Országos Bírósági Hivatal (OBH) elnöke nevezi ki. A kollégiumnak, mint a bíróság szervezeti egységének vezetését ellátó vezető, felel a kollégium jogszabályoknak, az OBH elnöke által kiadott szabályzatoknak és határozatoknak megfelelő hatékony működéséért. Igazgatási tevékenységét a Szekszárdi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata szerint a törvényszék elnöke irányítja és ellenőrzi.

A kollégium, így a Szekszárdi Törvényszék Polgár-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiuma is a nevében jelölt ügyszakba beosztott törvényszéki bírák, valamint az általuk a törvényszék területén működő járásbíróságok bírái közül hat évre választott bírák testülete [Bszi. 154. § (5) bekezdés].

Azt a Bszi. 154. § (1) bekezdésében általánosan megfogalmazott rendelkezést, miszerint a kollégiumot, mint testületet, a kollégiumvezető vezeti, a 124. § (1) bekezdése tölti ki tartalommal: a kollégiumvezető

- szervezi a kollégium munkáját,
- évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósulásáról;
- a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről;
- ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság Szervezeti és Működési Szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A pályaművet a fenti törvényi rendelkezések mellett az OBH elnökének stratégiai célként megfogalmazott, a bírósági igazgatás hosszútávú feladatait és a megvalósításuk feltételeit tartalmazó programját, a Szekszárdi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatát és a kollégiumvezető igazgatási feladatait is tartalmazó, az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 31.) számú OBH utasításában (Igazgatási szabályzatban) foglaltak alapján terjesztem elő.

A Szekszárdi Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiumának bemutatása

A Szekszárdi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata (SZMSZ) 5. § rendelkezése szerint az igazságszolgáltatási alapfeladat ellátásában a törvényszék és elkülönült szervezeti egységként öt járásbíróság működik: a Szekszárdi, a Bonyhádi, a Dombóvári, a Tamási és a Paksi Járásbíróság.

A törvényszék és a járásbíróságok engedélyezett létszáma:

A Szekszárdi Törvényszék engedélyezett létszáma 106 fő
törvényszéki bírói létszám 23 fő, közülük 17 fő tagja a kollégiumnak
igazságügyi alkalmazott 83 fő, közülük 2 fő bírósági titkár, 9 fő bírósági ügyintéző

Bonyhádi Járásbíróság létszáma 15 fő
bírói létszám 3 fő, közülük 2 fő polgári ügyszakos
igazságügyi alkalmazott 12 fő, közülük 1 fő bírósági titkár

Dombóvári Járásbíróság létszáma 18 fő
bírói létszám 4 fő, közülük 2 fő polgári ügyszakos
igazságügyi alkalmazott 14 fő, közülük 1 fő bírósági titkár

Paksi Járásbíróság létszáma 21 fő
bírói létszám 5 fő, közülük 3 fő polgári ügyszakos
igazságügyi alkalmazott 16 fő, közülük 1 fő bírósági titkár

Szekszárdi Járásbíróság létszáma 59 fő
bírói létszám 17 fő, közülük 9 fő polgári ügyszakos
igazságügyi alkalmazott 42 fő, közülük 10 fő bírósági titkár, 1 fő bírósági ügyintéző

Tamási Járásbíróság létszáma 15 fő
bírói létszám 4 fő, közülük 3 fő polgári ügyszakos
igazságügyi alkalmazott 15 fő, közülük 1 fő bírósági titkár

A polgári-gazdasági-munkaügyi kollégium az adott ügyszakba beosztott törvényszéki bírák és az általuk a törvényszék területén működő járásbíróságok bírái közül hat évre választott bírák testülete. Az ügyrend szerint jelenleg 17 törvényszéki bíró tagja van és 8 választott bíró tagja lehet a kollégiumnak úgy, hogy a Szekszárdi Járásbíróságról 4, a további járásbíróságokról 1-1 polgári ügyszakos bíró működhet választott tagként.

A törvényszéken kollégiumvezető-helyettes is vezetőként tevékenykedik, aki segíti a kollégiumvezető munkáját, továbbá az SZMSZ szerint távollétében és akadályoztatása esetén helyettesíti, valamint ellátja a törvényszék elnöke által hatáskörébe utalt feladatokat.

A polgári-gazdasági-munkaügyi kollégiumon belül két csoport működik, mindkettőt bírósági vezetőként csoportvezető bíró vezet.

Cégcsoport:

- Ellátja a cégbíróság feladatait a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény alapján;
- ellátja a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról, és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvényben meghatározott, a törvényszéket terhelő feladatokat.

Gazdasági csoport:

- Intézi a törvényszék hatáskörébe tartozó csőd- felszámolási, adósságrendezési, vagyonrendezési nem peres eljárásokat.

A törvényszéken az elnök, a kollégiumvezető és a kollégiumvezető-helyettes tanácselnökként is tevékenykedik, mellettük három másodfokú tanács működött. Jelentős változás, hogy egy tanácselnök 2020. nyarán nyugdíjba vonult, több hónapos átmeneti idő után az újabb tanácselnöki vezetői pályázati eljárás jelenleg folyamatban van. Fellebbezési eljárásokban előadó bíróként tevékenykedő törvényszéki bíró közeljövőben bekövetkező nyugdíjazása miatt személyi változások szükségszerűen bekövetkeznek, emellett tartós távollétek miatt a munkavégzés során nehézséget jelentő körülményekkel kell számolni.

2020. év április 1. napjától a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megszűnésével 1 tanácselnök és 2 bíró a törvényszékre került beosztásra munkaügyi ügyszakba, közülük a tanácselnök asszony kirendeléssel a Kúrián dolgozik, eredeti ítélezési tevékenységének megtartása nélkül.

A Szekszárdi Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiuma is a törvényszék elnöke által jóváhagyott éves munkaterv alapján végzi a jogszabályban felsorolt szakmai és igazgatási feladatait, és külön ügyrend alapján működik.

A Szekszárdi Törvényszék Polgári-Gazdasági-Munkaügyi Kollégiumát érintő ügyforgalmi adatok

A Szekszárdi Törvényszék 2019. évi működéséről szóló törvényszéki elnöki tájékoztató tartalmazza a legfontosabb ügyforgalmi adatokat, azok elemzését. Az összefoglalóban szereplő adatok táblázatba rendezve jól bemutatják, hogy 2017. évtől folyamatosan csökken az érkezett ügyek száma, ami az összbírói értekezleti tájékoztatóban írt összehasonlítás szerint országos jelenség.

Az ügyérkezésre nyilvánvaló befolyása volt a jelzett időszak alatt hatályba lépett, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény szabályozásával kapcsolatos keresetindítási bizonytalanság. Emellett változatlan a munkaügyi ügyszakot érintően az ügyérkezés csökkenése, ami a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényben megalkotott, a munkavállalói perindításokat kedvezőtlenül befolyásoló szabályozás óta nyomon követhető. Ennek az ügyszaknak azonban az is sajátossága, hogy a gyorsan változó anyagi jogi szabályok gyakran generálnak olyan jogvitákat, amelyek miatt azonos jogi alapon a munkavállalók sokasága érvényesíti igényét bíróság előtt, jelentős terhet róva a munkaügyi ügyekben ítélező bírákra.

Az ügy tárgya	Érkezett			Befejezett			Folyamatban lévő		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Járásbíróságok									
Polgári per	3 037	2 364	2 318	2 943	2 486	2 295	1 267	1 145	1 168
Gazdasági per	91	102	69	93	101	93	59	60	36
Büntető per	1 030	826	747	1 050	1 002	699	393	217	265
Szabálysértési per	1 097	1 031	932	1 120	1 055	932	60	36	36
Polgári nemperes	934	914	852	925	905	869	28	37	20
Bírószági végrehajtási ügyek	3 216	2 698	2 199	3 113	2 848	2 276	403	253	176
Gazdasági nemperes	0	2	0	0	2	0	0	0	0
Büntető nemperes	1 781	1 873	1 978	1 760	1 898	1 993	128	103	88
Szabálysértési nemperes	3 200	3 765	3 303	3 096	3 852	3 380	464	377	300
Mediációs ügyek	32	22	31	34	25	29	6	3	5
Közigazgatási és munkaügyi bíróság									
Közigazgatási per	183	106	59	187	118	69	38	26	16
Munkaügyi per	231	149	114	224	182	127	86	53	40
Közigazgatási nemperes	102	37	16	101	40	16	3	0	0
Munkaügyi nemperes	43	21	28	41	23	29	3	1	0
Bírószági végrehajtási ügyek	95	30	41	92	31	44	6	5	2
Törvényszék									
Fellebbezett ügyek									
Polgári per	190	187	142	181	211	140	55	31	33
Gazdasági per	23	18	18	25	24	16	7	1	3
Büntető per	187	158	157	181	162	158	69	65	64
Szabálysértési per	9	17	9	8	17	9	1	1	1
Közigazgatási per	13	1	0	16	4	0	3	0	0
Munkaügyi per	39	60	8	21	77	12	24	7	3
Polgári nemperes	281	294	298	297	287	292	18	25	31
Gazdasági nemperes	13	14	13	13	16	11	2	0	2
Büntető nemperes	285	225	227	278	235	226	19	9	10
Közigazgatási nemperes	5	1	0	5	2	0	1	0	0
Munkaügyi nemperes	15	4	9	16	4	8	0	0	1
Egyéb ügyek ²	44	45	20	54	44	22	2	3	1
Elsőfokú ügyek									
Polgári per	258	136	97	337	104	142	71	103	58
Gazdasági per	35	30	31	26	44	31	34	20	20
Közigazgatási per	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Büntető per	15	17	12	18	21	13	10	6	5
Katonai tanácsok peres	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Polgári nemperes	188	202	199	147	230	189	46	18	28
Gazdasági nemperes	9	7	4	8	7	5	1	1	0
Közigazgatási nemperes	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Büntető nemperes	15	39	66	16	39	66	0	0	0
Katonai tanácsok nemperes	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Cégügyek ³	5 493	3 570	3736	5 649	3 651	3733	176	95	98
Csöd- és felszámolási eljárások ⁴	174	113	148	199	145	144	193	149	153
BV ügyek ⁵	1 170	1 209	1 369	1 106	1 229	1 345	181	161	185
Törvényszéki végrehajtási ügyek	37	1 003	80	36	468	255	2	537	362
Összesen:	23 570	21 290	19330	23 416	21 589	19668	3 859	3 548	3210
Peres ügyek összesen:	6 438	5 202	4713	6 430	5 608	4736	2 177	1 771	1748

Az adatok 2017-ben és 2018-ban tartalmazták, 2019-ben viszont nem tartalmazzák a lajstromozatlan ügyeket.

¹Az OBH adja meg az országos adatokat az éves statisztikai adatok előállítását követően

²Egyéb ügyek: a másodfokra érkezett elsőfokú ügyek - minden üzsgszakban

³Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket

⁴Tartalmazza az Fpk., Fpkh., Apk., Vpk., Vpkh., Tpk. és a Cspk., Cspkh. ügyeket

⁵Számbavétel módja: BV minta második oldal: összesen

Az alábbi, időszériás mutatókat is tartalmazó táblázatokról érzékelhető a 2 éven túli pertartamú eljárásoknál enyhe csökkenés mind a járásbírók, mind a törvényszéki elsőfokú ügyek esetében. Az 5 évnél hosszabb pertartamú ügyeknél pedig az abszolút számok (járásbírók 4 polgári és 1 gazdasági, törvényszéken 3 polgári ügy) mutatják, hogy valójában nem jelentős az egész szervezet ügyforgalmához viszonyítva azok száma.

A törvényszéken a másodfokú ügyek intézése időszéri, minden ügy 1 éven belül, 85,6 % pedig 6 hónapon belül befejezést nyert.

Székszárdi Törvényszék

Járásbírók ügyforgalma összesen, 2019. év

Megnevezés		Peres ügyek					Nemperes ügyek						Mind- összesen
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	összesen	polgári	bírói végrehajtási ügyek	gazdasági	büntető	szabálysértési	összesen	
Érkezett ügyek száma	összesen	2 318	69	747	932	4 066	852	2 199	0	1 978	3 303	8 332	12 398
	2018. év százalékában	98,1	67,6	90,4	90,4	94,1	93,2	81,5	0,0	105,6	87,7	90,1	91,3
Befejezett ügyek száma	összesen	2 295	93	699	932	4 019	869	2 276	0	1 993	3 380	8 518	12 537
	2018. év százalékában	92,3	92,1	69,8	88,3	86,5	96,0	79,9	0,0	105,0	87,7	89,6	88,6
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	1 168	36	265	36	1 505	20	176	0	88	300	584	2 089
	2018. év százalékában	102,0	60,0	122,1	100,0	103,2	54,1	69,6	-	85,4	79,6	75,8	93,8

Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	1 986	68	642	932	3 628
	aránya, %		86,5	73,1	91,8	100,0	90,3
	bef. változása	előző év=100,0	90,6	89,5	70,3	88,8	85,8

A 2 éven túl folyamatos perek*	száma	a folyamatban lévő perekből	64	5	1	0	70
	aránya, %		5,5	13,9	0,4	0,0	4,7
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	98,5	62,5	14,3	-	87,5

Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	4	1	0	0	5
	aránya, %		0,3	2,8	0,0	0,0	0,3
	ügyhátr. változása	előző év=100,0	66,7	100,0	-	-	71,4

* Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyek számát is.

Szekszárdi Törvényszék

Elsőfokú ügyek ügyforgalma, 2019. év

Megnevezés		Peres ügyek						Nemperes ügyek										Mind-összesen	
		polgári	gazdasági	közigazgatási	büntető (katonai nélkül)	katonai	összesen	polgári	gazdasági	közigazgatási	büntető (katonai nélkül)	katonai	összesen	csőd- és felszámolási ügyek ²	cégügyek ²	BV ügyek ³	Végrehajtási ügyek		összesen
Érkezett ügyek száma	összesen	97	31	0	12	0	140	199	4	0	66	0	269	148	3736	1369	80	5602	5742
	2018. év százalékában	71,3	103,3	-	70,6	-	76,5	98,5	57,1	-	169,2	-	108,5	131,0	104,6	113,2	8,0	91,2	90,8
Befejezett ügyek száma	összesen	142	31	0	13	0	186	189	5	0	66	0	260	144	3733	1345	255	5737	5923
	2018. év százalékában	136,5	70,5	-	61,9	-	110,1	82,2	71,4	-	169,2	-	94,2	99,3	102,2	109,4	54,5	99,4	99,7
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	58	20	0	5	0	83	28	0	0	0	0	28	153	98	185	362	826	909
	2018. év százalékában	56,3	100,0	-	83,3	-	64,3	155,6	0,0	-	-	-	147,4	102,7	103,2	114,9	67,4	86,0	83,4

Az 1 éven belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	90	19	0	13	0	122
	aránya,%		63,4	61,3	-	100,0	-	65,6
	bef. változása	előző év=100,0	112,5	67,9	-	76,5	-	97,6
A 2 éven túl folyamatoss perek ⁴	száma	a folyamatban lévő perekből	11	4	0	0	0	15
	aránya,%		19,0	20,0	-	0,0	-	18,1
	ügyhár. változása	előző év=100,0	57,9	100,0	-	-	-	65,2

Az 5 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	3	0	0	0	0	3
	aránya,%		5,2	0,0	-	0,0	-	3,6
	ügyhár. változása	előző év=100,0	100,0	0,0	-	-	-	60,0

¹Tartalmazza az Fpk., Fpkh., Apk., Vpk., Vpkh., Tpk. és a Cspk., Cspkh. ügyeket

²Tartalmazza a Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk. ügyeket

³Számbavétel módja: BV minta második oldal: összesen

⁴ Tartalmazza az 5 éven túl folyamatban maradt peres ügyeket

Szekszárdi Törvényszék
Másodfokú ügyforgalma, 2019. év

Megnevezés		Peres ügyek							Nemperes ügyek						Egyéb ügyek ¹	Mindösszesen
		polgári	gazdasági	büntető	szabálysértési	közigazgatási	munkaügyi	összesen	polgári	gazdasági	büntető	közigazgatási	munkaügyi	összesen		
Érkezett ügyek száma	összesen	142	18	157	9	0	8	334	298	13	227	0	9	547	20	901
	2018. év százalékában	75,9	100,0	99,4	52,9	0,0	13,3	75,7	101,4	92,9	100,9	0,0	225,0	101,7	44,4	88,0

Befejezett ügyek száma	összesen	140	16	158	9	0	12	335	29 2	11	226	0	8	537	22	894
	2018. év százalékában	66,4	66,7	97,5	52,9	0,0	15,6	67,7	101,7	68,8	96,2	0,0	200,0	98,7	50,0	82,5
Folyamatban lévő ügyek száma	összesen	33	3	64	1	0	3	104	31	2	10	0	1	44	1	149
	2018. év százalékában	106,5	300,0	98,5	100,0	-	42,9	99,0	124,0	-	111,1	-	-	129,4	33,3	104,9

A 6 hónapon belül befejezett perek	száma	a befejezett perekből	129	15	117	9	0	9	279
	aránya, %		92,1	93,8	74,1	100,0	-	75,0	85,6
	bef. változása	előző év=100,0	67,5	75,0	88,0	52,9	0,0	12,3	63,7

A 1 éven túl folyamatos perek	száma	a folyamatban lévő perekből	0	0	2	0	0	0	2
	aránya, %		0,0	0,0	3,1	0,0	-	0,0	1,9
	ügyh. átr. változása	előző év=100,0	-	-	28,6	-	-	-	28,6

¹Egyéb ügyek: a másodfokra érkezett elsőfokú ügyek - minden ügyszakban

A kollégium működésével kapcsolatos tervek és azok megvalósításának ütemezése

I. Feladatok az egységes és időszerű bírósági jogalkalmazás elősegítése körében

Általános rendelkezésként fogalmazza meg a Bszi. 26. § (1) bekezdése azt, hogy az ítéletábrla és a törvényszék kollégiumvezetője, továbbá a járásbíróság elnöke köteles a vezetése alatt álló bíróságok ítélkezését folyamatosan figyelemmel kísérni.

A 2020. április 1-jétől hatályos törvényszöveg véleményem szerint kifejezésre juttatja a jogegység érdekében kifejtett tevékenység, szakmai irányítás és felelősség elvi alapjaiban, szemléletében bekövetkezett változást. A korábbi jogszabályi rendelkezés – a szerkezeti változtatás mellett – véleményem szerint lényeges tartalmi változást jelent: a korábban törvényszéki elnökhöz telepített feladatok megszűntek, és a bírósági

szintekhez igazodóan a kollégiumvezetők által bemutatott határozatok útján válik az elvi kérdésben hozott határozat a magasabb szintű kollégium vezetője előtt ismertté.

Kollégiumvezetőként fontosnak tartom először az ítélkező bírákban tudatosítani a törvényi szabályozás tartalmi változását, mellyel aktivitást várok abban, hogy a joggyakorlat problémái mielőbb felszínre kerüljenek. Az ítélkezés folyamatos figyelemmel kísérése alatt azt a feladatot is értem, hogy elősegítsem, hogy az ítélkező bírák maguk is tájékozottak legyenek a Kúria jogértelmezéséről.

Ez az összetett kollégiumvezetői tevékenység feltételezi a folyamatos tájékozódást arról, hogy a felmerülő problémák mennyire tekinthetők az adott ügýtípushoz kapcsolódóan hagyományosnak mondható, mert rendszeresen megjelenő nehézségeknek, de észlelni kell azt is, ha az ítélkezésre kiható változások alakulnak a társadalmi-gazdasági környezetben, amelyek újabb kérdéseket, vagy ugyanazon problémának újabb aspektusait vetik fel.

A közvetlen megismerés, illetve a járásbírói elnökök útján érkező felvetések egyúttal későbbi szakmai tanácskozásoknak is alapjai lehetnek.

Az egységes jogalkalmazás elősegítéséhez tartozóan kiemelt feladatnak tekintem azt, hogy a határozatszerkesztéssel szemben támasztott követelmények érvényre juttatását előmozdítsam. A Kúria jogegységesítő tevékenységének elősegítését célozza ugyanis az az ajánlásként megfogalmazott, véleményem szerint kellő belátással követendő kíváncsi, hogy a Kúriai határozatok és egyéb elvi iránymutatások milyen hivatkozási formában jelenjenek meg a bírósági határozatokban.

Az egységes és időszzerű jogalkalmazás elősegítése a joggyakorlat aktuális kérdéseinek megismerését és megvitatását feltételezi, ezért kollégiumvezetői kinevezésem esetén a szakmai konzultációk lehetőségének bővítésére törekszem. Vallom, hogy a felmerülő problémák összegyűjtése során elkerülhető az egyedi ügyek részletezése, megvitatásuk azonban felkészült megközelítésre, közös gondolkodásra, ezáltal az egységes jogértelmezés megteremtésére ad lehetőséget.

II. Feladatok az ügyelosztási rendhez kapcsolódóan

A törvényszéki kollégium ügyelosztási rendjének tervezetét az Igazgatási szabályzat 114-118. §-ban foglaltak szerint a kollégiumvezető készíti el és terjeszti elő a kollégiumnak véleményezésre.

Az ügyelosztási rend összeállításának törvényi alapját képező Bszi. 10. § szabályozásában is változás történt 2020. április 1. napjától. A törvény által rendelt bíró eljárásának garanciáját megtestesítő ügyelosztási rend kialakítása és felülvizsgálata során a különös figyelembevételrel járó törvényi követelmények kibővültek. Az ügy tárgya szerinti szakosodás, az egyes bírák különös szakértelme az ügyek elosztását befolyásoló új törvényi szempontként a törvényes bíróhoz való jog érvényre juttatásának célját szolgálja.

A Szekszárdi Törvényszék polgári-gazdasági-munkaügyi ügyszakának ügyelosztási rendje jelenleg is alapelveként fogalmazza meg a teljesség elvét, az absztraktság, továbbá az állandóság és évenkéntiség elvét, a munkateher kiegyenlítésének elvét, az

alkalmazandó szabályok azonosságának és az ügyelosztási technikák variálhatóságának elvét. Ez utóbbi lényege, hogy az ügyelosztás módszerét előre meghatározott elvek mentén, kiszámíthatóan és átláthatóan határozza meg az ügyelosztási rend oly módon, hogy abban szubjektív döntések egyáltalán nem játszhatnak szerepet.

A kollégium jelenleg hatályos ügyelosztási rendje szerint az ügyek kiosztására a kollégiumvezető jogosult, akadályoztatása esetén a kollégiumvezető-helyettes, egyidejű akadályoztatásuk esetén az ügyek kiosztását a rangidős tanácselnök végzi.

Az ügykiosztás módszere az Igazgatási szabályzat 116. § (1) bekezdés l) pontjának megfelelő több, az i) és f) pont szerinti ügyelosztási módszer együttes alkalmazása: főszabályként az érkezési sorrend az ügyszakonkénti, ügycsoportonkénti és ügy tárgya szerinti szakosodásra figyelemmel (automatizmus). Az ügyek kiosztása ügycsoportonként a soron következő ügyszám és a tanácsok (az ügyelosztási rend melléklete szerinti) számozásának sorrendje szerint történik. A főszabály alkalmazásától eltérni kizárólag az ügyek súlyozásának figyelembevétele és az arányos munkateher-megosztás megvalósításának célja érdekében lehet. Az ügykiosztás általános rendjétől az eltérés lehetőségét az ügyelosztási rend az ügy tárgyához (speciális szakértelemet igényel, vagy nemzetközi elemet tartalmaz), perjogi sajátosságokhoz, az egyenletes munkateher biztosításához, egyéb körülményekhez (ítélkezési szünet, tartós távollétek, szolgálati jogviszony megszűnése) és egyéb tervezhető kivételhez (kirendelés) kötődően engedi.

A jelenlegi és a 2021. évi elfogadott ügyelosztási rend szerint valamennyi törvényszéki bíró és tanácselnök intéz elsőfokú ügyeket (a közérdekből indított perek és társult perek elsőfokú polgári peres ügycsoportjára állandó tanácsok kerültek felállításra), a munkaügyi ügyek intézésére értelemszerűen a munkaügyi ügyekben eljárásra jogosító kijelöléssel rendelkező bírakat tünteti fel az ügyelosztási rend. Emellett a Szekszárdi Járásbíróság kirendelt bírója is intéz elsőfokú peres ügyeket a törvényszéken, továbbá bírósági közvetítői ügyek intézésére is rendelkezik kirendeléssel járásbírósági bíró. Az ügyelosztási rend tartalmazza a beosztott, valamint a kirendelt bírósági titkárok és bírósági ügyintézők által intézett ügyeket is.

Az ügyelosztási rend az elsőfokú ügyek esetében a megjelölt ügycsoportokban a peres ügyek intézésének lehetőségét minden törvényszéki bíró és tanácselnök esetében feltünteti, ezáltal az ügyelosztási rend biztosítja a kis létszámú törvényszéken az ítélezés folyamatosságát. Elsőfokú peres ügy kiosztása tanácselnökre kivételesen történik az ügyelosztási rendben meghatározott célok érdekében az ott lefektetett elvek alapján, azonban csupán egyetlen törvényszéki bíró tevékenykedik kizárólag másodfokú tanácsban előadó bíróként, a többi beosztott bíró a peres ügyszakban folyamatosan intéz elsőfokú ügyeket a másodfokú tanácsokban végzett előadó bírói tevékenység mellett.

A jogerős ítélezés magas színvonalának és az egységes jogalkalmazás céljának megvalósulása elmélyült, koncentrált munkavégzést igényel, amit elősegítene, ha több bíró tevékenykedne kizárólag másodfokú tanácsban előadóként. Már középtávon szeretném megvalósítani ennek lehetőségét, esetükben elsőfokú ügyintézésre kizárólag akkor kerülne sor, ha az ítélezés folyamatosságának biztosítása személyi okból ezt valóban indokoltá és szükségessé teszi. A pályamű elején jelzett személyi változásokat követően lehet ennek érdekében intézkedéseket tenni, mindenképpen szükséges azonban, hogy az érintett bírák az ügyintézésük alatt álló elsőfokú pereket érdemben befejezzék.

A jelenlegi ügyelosztási rendben már megjelenik az a koncepcionális változtatás a megelőző évek gyakorlatához viszonyítva, ami a személyükben állandó másodfokú tanácsok felállítását célozza. Az első lépéseket ehhez a törvényszék igazgatási-szakmai vezetése már megtette, annak megvalósításához szükséges a folyamatban lévő személyi változások lezárulása mellett az, hogy azok a beosztott bírák, akik kizárólag előadói tevékenységet fognak ellátni, a jelenleg ügyintézésük alatt álló elsőfokú perek nagy részét befejezzék.

A hatékony, időszerű és a másodfokú tanácsoktól alappal elvárt szakmai támogatást és iránymutatást is nyújtó tevékenység az adott szakterületen akkor várható el, ha a figyelem, a tevékenység koncentrációjára van lehetőség, ezért a megkezdett folyamatot tovább vinném, és az érintett tanácselnökökkel és bírákkal történő egyeztetés után az elképzeléseiket is figyelembe véve tennék javaslatot az állandó tanácsok kialakítására.

A cégcsoport és a gazdasági csoport folyamatos és időszerű működését a tartósan távollévő bírákra tekintettel bevont bírósági titkárok és bírósági ügyintézők kirendelésével a törvényszék vezetése biztosította, arról, hogy a csoportok ügyintésében szükséges-e változtatás, csak a tartósan távollévő bírák ismételt munkába állása után lehet átgondoltan dönteni.

III. A kollégium működésének szervezése az időszerű és a magas színvonalú ítélkezés érdekében

1. Az ítélkezés időszerűségének megvalósításával, mint stratégiai céllal egyetértek annak hangsúlyozásával, hogy az ítélkezés lényege a jogviták rendezése, és nem pusztán a perek lezárása. Azoknak a pereknek a tárgyalása, amelyekben a jogvita természeténél fogva magában hordozza a hosszabb pertartamot, tapasztalatot is feltételez a bíróról, amit az ítélkezés rutinjával szerezhet meg. A kollégium ezeknek a pereknek az intézéséhez szakmai segítséget tud nyújtani azzal, hogy a tapasztalatszerzés és önképzés egyéni útját a tudásmegosztással támogatja.

Kollégiumvezetőként már rövid távon feladatomban tartom azoknak a szakmai eszközöknek, gyakorlatoknak a kialakítását, amelyek alkalmasak a perek elhúzódásának megakadályozására, illetve a már hosszú pertartamú perek hatékony intézésének elősegítésére. Ennek egyik eszköze lehet a 2 éven túl folyamatban lévő ügyek számának csökkentése érdekében tett, a szakmai igazgatási vezetők bevonásával megvalósított, egyedi ügyek figyelemmel kísérésével járó igazgatási intézkedés. Az elsőfokú bírák részéről önkéntesen igénybe vett szakmai támogatást a mentorálás egyik módjának tartom, ami a szakmai konzultáció útján alkalmas az „elakadások” feloldására.

Az időszerű ítélkezés feltételeinek megteremtésében kiemelkedően fontosnak tartom a járásbírák és a kollégium közötti kapcsolatot. Az új Ptk, majd az új Pp. hatályba lépésekor a kollégium, illetve tanácselnöki értekezletek segítették az elsőfokú bírákat a felmerült, aktuális jogalkalmazási kérdések megvitatásában. Hasonló igényt vetett fel a 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzettel, majd annak megszűnésével összefüggő eljárási szabályok alkalmazása.

Az időszerű ítélkezést segíti, ezért fenntartandó a kollégium eddigi működésében is megvalósult gyakorlat, ami a választott kollégiumi tagokon kívül valamennyi járásbírói bírósági bírósági részvételének lehetőségét biztosítja kibővített szakmai üléseken a szakmai konzultáció érdekében.

Fejleszthetőnek tartom az időszerű ítélkezés érdekében azt a műhelymunkát a kollégiumon belül, aminek két szakterületen már van előzménye. Az általam családjogi műhelynek nevezett kezdeményezés a törvényszéken az új Ptk. hatályba lépésével nyomban megválaszolandó kérdések mentén szerveződött, és további segítséget nyújthat az új Pp alkalmazása során.

A „devizahiteles ügyek” összefoglaló névvel illetett perek intézésében közreműködő bírák műhelymunkáját az igazgatási vezetés kezdeményezte. Kiemelkedő érték az elméleti megalapozás érdekében készült tanulmány, majd a bírósági gyakorlat figyelemmel kísérése. A járásbírói eljárásokon folyamatban lévő ügyek mielőbbi döntésre érését véleményem szerint azzal segítheti ez a műhely, ha a szakmai tanácskozás lehetőségét számukra is biztosítja.

A régió belül, a Pécsi Ítéltábla közreműködésével cég és felszámolási ügyekben megvalósult szakmai együttműködésbe bíráink bekapcsolódtak. Tapasztalataikat át kell adni tájékoztatás szintjén a kollégiumnak annak érdekében, hogy az ügyszak legfontosabb szabályait ismerjék és amennyiben szükséges alkalmazsák, de fontos az is, hogy adott esetben a polgári ügyben ítélkező bírósági az ügyletek mögött észlelje a cégjogi, gazdasági, felszámolási eljárási szabályokhoz kapcsolódó érdekeket, átfogó szemlélettel tekintszen a jogvitára, ami a magas színvonalú ítélkezés záloga.

Az aktuálisan felmerülő jogalkalmazási kérdések fogadását kollégiumvezetői feladatnak tartom úgy, hogy mindig az adott problémához igazodóan kell megtalálni a megvitatására alkalmas és hatékony fórumot.

Az időszerűségi mutatók vizsgálatát és elemzését fontos kollégiumvezetői feladatnak tartom a tendenciák felismerése, és a szükséges intézkedések meghozatala érdekében.

2. A magas színvonalú ítélkezés feltételeinek megteremtését is szolgálja az a műhelymunka, ami az ügyek elhúzódásának megakadályozását, illetve a hosszú pertartamú ügyek befejezését segíti. Lehetőséget látok arra, hogy az aktuális ítélkezési tevékenységhez, vagy egy-egy jogintézmény, pertípus probléma-felvetéseihez kapcsolódóan újabb szakmai műhely formájában tanácskozzanak az érintett kollégák.

Ugyancsak az ítélkezés magas színvonalának követelményét segítik elérni azok a helyi képzések is, amelyeknek a Szekszárdi Törvényszéken hagyománya van az Európai Unió jogi szakterületen.

Kollégiumvezetőként feladatomban tartom, hogy a kollégium keretein belül megteremtsem annak lehetőségét, hogy az ítélkező bírák a civilisztika egészére

rálátó, az adott esetben egymástól „jól kérdezni tudó” bírakként tevékenykedjenek. Ennek érdekében tájékoztatás szintjén visszatérően kollégiumi ülés témájává kívánom tenni a cég- és felszámolási eljárások, a munkajogi ítélezés bemutatását amellett, hogy a kollégium az említett ügyszakokhoz tartozó szakmai felvetéseket tartalmazó előterjesztéseket részletesen is megvitatja.

Mivel az átfogó ismeretekhez, és a magas színvonalú ítélezéshez hozzátartozik, hogy a peres bíró ismerje eljárása és döntése közjogi vonatkozásait, hatásait, esetleges következményeit, ezért kezdeményezni szeretném a régió közigazgatási kollégiumával a kapcsolat felvételét a közigazgatási bíráskodás megismertetése érdekében.

3. A veszélyhelyzet és a járványügyi készültség időszaka átforgatta a képzések rendszerét. A személyes jelenléttel járó oktatások helyét átvették a webináriumok és az e-learning oktatások. Az eltelt hónapok tapasztalata igazolta a technika vívmányainak hasznosságát, ezért ezek az oktatási formák megőrzendők a pandémiás időszak elmúltja utánra is. A személyes jelenléttel járó képzések kialakult formái azonban egyértelműen a kötetlenebb konzultáció lehetőségét, a problémák részleteinek megismerését és a lehetséges megoldások fellelését szolgálták, ezért a helyes arányok megtalálásával a jövőben mindegyik képzési forma támogatható.

A jelen körülmények még a távolságtartást indokolják, ezért a kollégium tagjai között is hasznosíthatók a webináriumok tapasztalatai. Kellő előkészítéssel ezzel alkalmat biztosíthatunk a tanácskozássra, az ismeretek átadására. Az időszerrű és megalapozott ítélezést, tehát a döntések meghozatalát és indokolását is segíti, ha a résztvevők egymás véleményét, álláspontját és a mögötte meghúzódó érvelést is megismerhetik.

4. A kollégium tevékenységének szervezésében, szakmai célkitűzéseinek elérésében kiemelkedően támaszkodni kívánok a tanácselnökökre, részben az eddig is működő tanácselnöki értekezletek formájában részben az aktuálisan felmerülő kérdések kötetlen megvitatása formájában. Eljárási kérdésekben valamennyi tanácselnök közreműködése szükségessé válhat, míg szakosodáshoz kötődő, anyagi jogi kérdésekben az ügyelosztási rend szerint egymást helyettesítő tanácselnökök esetében tartom feltétlenül szükségesnek a kevésbé formális konzultációkat az ítélezés egységességének biztosítása érdekében.

Az Igazgatási szabályzat 2020. május 23-i módosítása a tanácselnöki feljegyzések készítésének előírásait megváltoztatta, nem szükséges minden ügyben készíteni, hanem akkor, ha a tanácselnök megítélése szerint a bíró értékelését megalapozó vizsgálat során jelentőséggel bíró körülmények felmerülése miatt az indokolt. Mivel álláspontom szerint a tanácselnökök szemlélete alakítja a törvényszéki joggyakorlatot, ezért fontosnak tartom a feljegyzések készítésének szempontrendszerét is kialakítani, annak érdekében, hogy azok rendeltetésüket betöltsék. Az elismerést, és a szakmailag kifogásolható gyakorlatot egyaránt feltáró feljegyzések lehetnek alkalmasak arra, hogy a bíró értékelését megalapozó vizsgálat során kellő súllyal szerepeljenek. A tanácselnöki feljegyzésekben, illetve a bíró értékelését megalapozó vizsgálat során összefoglaló véleményben megfogalmazhatják a tanácselnökök azokat az észrevételeiket, javaslatukat is, amelyekkel az első fokon ítélező bírák szakmai fejlődését segítik.

A Szekszárdi Törvényszéken a tanácselnökök szerepét már rövid távon erősíteni kívánom. Ennek egyik indoka, hogy az aktuális jogalkalmazási kérdések fellelésével jelentős a szerepük az egységes joggyakorlat kialakításában. Ugyanez mondható el a hatályon kívül helyezési gyakorlatban betöltött szerepükről, amikor az indokok felsorolása mellett hangsúlyos feladatuk, hogy az elsőfokú bírónak tényleges iránymutatást adjanak a megismételt eljárásra. A joggyakorlatot és a szakmai tanácskozásokat meghatározó feladataik mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy a pályázattal érintett ciklus végére három tanácselnök befejezi bírói tevékenységét, ezért szerepük megnő abban is, hogy a feladatok ellátására a másodfokú ítélkezésben résztvevő kollégák felkészüljenek.

5. A Szekszárdi Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatának XIV. mellékleteként 2019. április 15-én lépett hatályba – és ezzel a korábbi szabályzat hatályát veszítette – az Adatvédelemről, a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok elektronikus közzétételéről, az egyedi adatigénylés rendjéről szóló törvényszéki szabályzat, amelynek célja – további célok mellett – az adatvédelmi incidensek bejelentési rendjének meghatározása. Az adatvédelem elméleti megközelítése kollégiumi ülésnek is témája volt felkészült előadókkal. A következő években a gyakorlat során felmerülő, néha technikai – informatikai problémának tűnő, de adatvédelmet és adatbiztonságot érintő kérdések összegyűjtésére és megválaszolására szeretném fektetni a hangsúlyt.
6. A megalapozott ítélkezés feltételeinek megteremtéséhez a kollégium részéről biztosítani kívánom, hogy a Kúria joggyakorlatát, a joggyakorlat-elemzéseket a bírák megismerjék. A Pécsi Ítéltáblán működő Polgári Kollégiummal, és a Munkaügyi Kollégiummal a kollégiumvezető szervezeti kapcsolata fennáll, ezeknek a kollégiumoknak a kollégiumvezető tagja. A szervezeti kapcsolat egyúttal megteremti a lehetőséget arra is, hogy a kollégiumvezető a Pécsi Ítéltábla illetékességi területéhez tartozó további három törvényszék, a Kaposvári, a Pécsi és a Zalaegerszegi Törvényszékek szakmai tevékenységét is figyelemmel kísérje, és a Szekszárdi Törvényszék civilisztikai ügyszakában működő kollégák számára a megismerés lehetőségével a hasznosítást biztosítsa. A munkaterv szerint tartandó évi négy kollégiumi ülés tartalmának meghatározásakor ezért szempont lehet az is, hogy a társ kollégiumokat milyen szakmai kérdések foglalkoztatják, és azokra milyen válaszokat, megoldásokat találtak, mennyiben és milyen okból térnek el a Szekszárdi Törvényszék gyakorlatától.

Kollégiumvezetőként a nyitottság légkörének megteremtésére törekszem. Meggyőződésem, hogy ez elősegíti a különböző szervezeti egységben dolgozó bírák valamint a tanácsban eljáró bírák együttműködését, a teljesítmény-problémák kiküszöbölését. A nyitottság egyúttal alapot ad a visszajelzésekre, a konstruktív személyes kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Célom, hogy a kollégium működése során motiváljon is, segítse elő a szakmai fejlődést, ezáltal az elkötelezett, elhivatott ítélkezési tevékenységet.

Kérem bírótársaimat, hogy ennek elérésében támogassanak.

Szekszárd, 2020. december 2.